Prifysgol Aberystwyth University

Coleg Cymraeg Cenedlaethol

E-lawlyfr 2
CYFLWYNIAD I SYNIADAU GWLEIDYDDOL
Uned 3: Llywodraeth a Gwleidyddiaeth
CYSYNIADAU A DAMCANIAETHAU GWLEIDYDDOL

Adnodd 8

Cenedlaetholdeb: Ffrydiau Amrywiol

Llawlyfr Gwaith

International Politics / Gwleidyddiaeth Ryngwladol

cbac wjec

LLAWLYFR GWAITH

TASG 1

Mae'r golofn gyntaf yn y tabl isod yn amlinellu ystod o safbwyntiau gwahanol y gellir eu cysylltu â chenedlaetholdeb ethnig neu genedlaetholdeb dinesig. Darllenwch y wybodaeth yn ofalus ac yna ceisiwch benderfynu i ba un o'r traddodiadau cenedlaetholgar hyn y mae'r safbwynt yn perthyn. I orffen nodwch reswm i egluro'ch dewis yn y golofn olaf.

SAFBWYNT	MATH O GENEDLAETHOLDEB	RHESWM DROS EICH DEWIS
Mae'r genedl yn endid naturiol sy'n seiliedig ar glymau ethnig neu ddiwylliannoil penodol.		
Mae'r genedl yn endid dewisol sy'n seiliedig ar sefydliadau cyffredin.		
Mae aelodaeth o'r genedl yn deillio o rannu nodweddion megis hil, tras neu iaith gyffredin.		
Mae aelodaeth o'r genedl yn deillio o feddu ar ddinasyddiaeth gyffredin.		

TASG 2

Yn y blwch isod nodwch bwyntiau y gellid cyfeirio atynt i egluro pam y bu tuedd i ddehongli cenedlaetholdeb dinesig fel ffurf fwy blaengar a goleuedig ar genedlaetholdeb na chenedlaetholdeb ethnig.

TASG 3

Lluniwch baragraff byr sy'n amlinellu rhai o'r prif safbwyntiau sy'n cael eu cysylltu â chenedlaetholdeb rhyddfrydol.

TASG 4

Lluniwch baragraff byr sy'n amlinellu rhai o'r prif safbwyntiau sy'n cael eu cysylltu â chenedlaetholdeb ceidwadol.

TASG 5

Gan feddwl ynglŷn â'r pwyntiau a nodwyd gennych fel rhan o'ch atebion i Dasgau 3–4, nodwch isod beth, yn eich tyb chi, yw prif gryfderau a gwendidau cenedlaetholdeb rhyddfrydol a chenedlaetholdeb ceidwadol.

CENEDLAETHOLDEB RHYDDFRYDOL	CENEDLAETHOLDEB CEIDWADOL
Cryfderau:	**Cryfderau:**
Gwendidau:	**Gwendidau:**

TASG 6

Gan ddefnyddio'r pwyntiau a nodwyd gennych fel rhan o'ch atebion i Dasgau 1–5, ceisiwch lunio traethawd sy'n ateb y cwestiwn traethawd canlynol:

'Yn ei hanfod ffenomen ddinistriol yw cenedlaetholdeb.' Trafodwch.

TASG 7

Gan ddwyn ynghyd y wybodaeth sydd gennych bellach ynglŷn â phrif nodweddion cenedlaetholdeb, ceisiwch lunio traethawd sy'n ateb y cwestiwn canlynol:

'Yn sgil globaleiddio, y tebygrwydd yw y bydd ymlyniad pobl at eu cenedl yn gwanhau.' Trafodwch.